Projektna naloga
za izdelavo Regionalnega prostorskega plana Goriške razvojne regije

IZHODIŠČA

Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 –ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 –ZIUOPZP in 23/24; v nadaljevanju ZUreP-3) določa, da morajo razvojne regije pripraviti in sprejeti regionalni prostorski plan (v nadaljevanju RPP) za območje razvojne regije do konca leta 2026 oziroma do 1. 1. 2027.

RPP je prostorski strateški akt, s katerim se država in občine na podlagi Strategije prostorskega razvoja Slovenije do leta 2050 (Resolucija o strategiji prostorskega razvoja Slovenije; Uradni list RS, št. 72/2023; v nadaljevanju ReSPRS50), njenih akcijskih programov, drugih razvojnih aktov države in razvojnih ciljev EU dogovorijo in uskladijo o prostorskem razvoju razvojne regije in določijo bistvene razvojne priložnosti in usmeritve za razvojne in prostorske dokumente.

S pripravo RPP se uresničuje načelo usklajevanja interesov in sodelovanja državne in občinske ravni. V okviru izdelave RPP se morajo država (resorji) in občine dogovoriti in uskladiti o zasnovah prostorskih ureditev na območju posamezne razvojne regije, dogovorjene rešitve pa morajo upoštevati pri nadaljnjem načrtovanju in pri izvedbi načrtovanih prostorskih ureditev.
Občine se morajo dogovoriti glede zasnov posameznih ureditev lokalnega pomena, ki segajo v območje več občin ali vplivajo na razvoj več občin, državni resorji pa morajo uskladiti zasnove prostorskih ureditev državnega pomena.

NAMEN IN CILJ NALOGE

Cilj je izdelati in sprejeti RPP za celotno območje Goriške razvojne regije do konca leta 2026 in njegova javna objava v letu 2027 v uradnem listu in v prostorskem informacijskem sistemu.

Izdelovalec RPP s tem namenom:
- izdela osnutek RPP za javno razpravo,
- izdela dopolnjen in usklajen predlog RPP za obravnavo in sprejem,
- pripravljavcu RPP svetuje in pomaga pri usklajevanju RPP v vseh fazah priprave RPP,
- po sprejemu besedilni in grafični del RPP pripravi za uradno objavo.

Izdelovalec RPP pri tem upošteva naslednja izhodiščna gradiva:
1. določbe ZUreP-3 glede regionalnega prostorskega planiranja;
2. Izhodišča za pripravo Regionalnega prostorskega plana za Goriško razvojno regijo
3. Navodilo o vsebini, obliki in načinu priprave RPP (izdelal Urbanistični inštitut Republike Slovenije, 15. 9. 2023);

4. Usmeritve za izvajanje SPRS na regionalni ravni za Goriško razvojno regijo (izdelal dr. Jani Kozina, GIAM, ZRC SAZU, november 2023);
5. Kartografski izris Prikaza stanja prostora za Goriško razvojno regijo (izdelal Urbanistični inštitut Republike Slovenije november 2024);
6. Strokovno podlago, v kateri se na podlagi analize stanja v prostoru in razvojnih potreb določijo usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture« (izdelal Urbanistični inštitut Republike Slovenije s sodelavci ACER, LUZ in LOCUS, marec 2024) za območje Goriške razvojne regije:
   - analiza stanja v prostoru;
   - analiza razvojnih potreb;
   - usmeritve za razvoj poselitve, razvoj v krajini in gospodarsko javno infrastrukturo.
7. Urbanistično zasnovo (UZ) za RPP z elementi krajinske zasnove, ki bo izdelana za širše mestno območja po ReSPR50 za Goriško širše mestno območje z Brdi in zahodnim delom Vipavske doline (čezmejno z Italijo). Obvezno strokovno podlago bo zagotovilo Ministrstvo za naravne vire in prostor (v nadaljevanju MNVP). Izdelava bo potekala sočasno z izdelavo RPP. Pripravljavec in izdelovalec RPP bosta sodelovala z izdelovalcem UZ pri čemer se UZ obravnava kot izhodiščno gradivo za izdelavo RRP.
8. Krajinsko zasnovo (KZ) za RPP za Dolino Soče in Nadiže. Obvezno strokovno podlago bo zagotovilo Ministrstvo za naravne vire in prostor (v nadaljevanju MNVP). Izdelava bo potekala sočasno z izdelavo RPP. Pripravljavec in izdelovalec RPP bosta sodelovala z izdelovalcem KZ pri čemer se UZ obravnava kot izhodiščno gradivo za izdelavo RRP.
9. Rezultat raziskave CRP: Nadgradnja metodologije določanja območij nacionalne prepoznavnosti krajine, končno poročilo (izdelal Acer Novo mesto, Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, marec 2020).
10. Vse razpoložljive strokovne podlage in druga gradiva relevantna za RPP, ki jih zagotovijo resorji in pripravljavec RPP.

Zakonodaja, pravila in navodila, pojasnila, usmeritve in priporočila ter (obvezne) strokovne podlage za urejanje prostora na regionalni ravni so objavljene na spletni strani MNVP na povezavi: Urejanje prostora na regionalni ravni.

VSEBINA NALOGE

RPP določa cilje in prednostne naloge prostorskega razvoja ter vsebuje usmeritve za prostorski razvoj regije, predvsem usmeritve za razvoj poselitve, gospodarske javne infrastrukture in urejanje krajine z ohranjanjem krajinske identitete. Med drugim opredeljuje mesta, druga urbana naselja oz. morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije, določa širša mestna območja, podaja zasnove omrežij družbene infrastrukture, gospodarske javne infrastrukture, stanovanjskih območij in zelenega sistema regije ter določa prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, ki so pomembne za regijo in povezave s sosednjimi območji.

Ključna vloga RPP je, da se z njim občine uskladijo in določijo zasnove prostorskih ureditev lokalnega pomena, ki segajo na območje več občin ali vplivajo na razvoj več občin kot so prednostna razvojna območja za stanovanjsko oskrbo, večja nakupovalna središča, infrastrukturna vozlišča in prostorske ureditve, namenjene urejanju skupnega javnega

potniškega prometa, območja za objekte družbene infrastrukture in prostorske ureditve, ki so neposredno namenjene opravljanju lokalnih gospodarskih javnih služb s področja varstva okolja.

Državni resorji pa morajo v okviru RPP uskladiti zasnove prostorskih ureditev državnega pomena (tretji odst. 75. člena ZUreP-3), zlasti tiste, ki imajo pomembnejše vplive za prebivalce in gospodarstvo v regiji kot pa na splošni državni ravni (npr. na področju prometne infrastrukture (cestne, železniške, letalske, pomorske…), energetske infrastrukture (močnejši elektroenergetski objekti, pomembnejša plinovodna in naftovodna in druga energetska infrastruktura, vključno z jedrskimi objekti), sežigalnice komunalnih odpadkov, najpomembnejša varstvena vodna infrastruktura, obrambni in varstveni objekti za varovanje pred naravnimi ter drugimi nesrečami in druge državno pomembne področne ureditve

Vsebina in oblika RPP

Izdelovalec RPP mora vsebino RPP pripraviti na interdisciplinaren, okoljsko vzdržen in družbeno odgovoren način, kot to določa ZUreP-3.
RPP mora vsebovati grafični in tekstualni del, ki je prilagojen merilu obravnave.

V tekstualnem delu RPP se določi in podrobneje opiše:

a. vizija prostorskega razvoja, ki določa cilje in prednostne naloge prostorskega razvoja na območju razvojne regije;
b. načrtovane dejavnosti in rabe na območju razvojne regije z usmeritvami in ukrepi za njihovo izvajanje:
   - mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določijo njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj;
   - širša mestna območja;
   - zasnova omrežij družbene infrastrukture;
   - zasnova omrežij gospodarske javne infrastrukture;
   - zasnova stanovanjskih območij;
   - prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, pomembnih za regijo;
   - zasnova zelenega sistema regije;
   - povezave s sosednjimi območji.

V okviru naštetih načrtovanih dejavnosti in rab se lahko uskladijo in določijo tudi zasnove prostorskih ureditev državnega pomena tako, da predstavljajo podlago za izvedbo postopkov državnega podrobnejšega prostorskega načrtovanja. Pred vključitvijo v vsebino RPP mora pristojni resor opraviti vsaj predhodno vrednotenje in utemeljitev mogočih variant, opredeliti predloge izvedljivih variant in predložiti usmeritve za njihovo prostorsko načrtovanje.

Grafični del RPP vključuje prikaze na kartah v merilu 1:250.000 in prikaze v merilu 1:50.000.

Na strateški ravni se na kartah v merilu 1:250.000 prikaže:

a. območje razvojne regije v nacionalnem kontekstu ter po potrebi v čezmejnem kontekstu,
b. vizijo prostorskega razvoja na območju razvojne regije,

Grafični del RPP vključuje tudi podrobnejše prikaze v merilu 1:50.000 kot prostorsko sintezo, ki združuje vse ključne razvojne elemente, organizacijo dejavnosti in rab v prostoru ter nabor ukrepov za izvajanje RPP. Podrobnejši prikazi obstoječih in pričakovanih dejavnosti in rab na območju razvojne regije se skladno s 75. členom ZUreP-3 lahko izdelajo ločeno za:

- mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določijo njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj;
- širša mestna območja;
- zasnovo omrežij družbene infrastrukture;
- zasnovo omrežij gospodarske javne infrastrukture;
- zasnovo stanovanjskih območij;
- prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, pomembnih za regijo;
- zasnovo zelenega sistema regije;
- povezave s sosednjimi območji.

PREDMET NAROČILA - REZULTATI NALOGE

Izdelovalec naloge bo kot rezultat naloge oddal RPP za območje Goriške razvojne regije.

V postopku priprave RPP mora izdelovalec sodelovati s pripravljavcem RPP pri usklajevanju vsebin RPP ter pripravljavcu svetovati pri odločitvah glede prostorskega razvoja v razvojni regiji.

V vseh pomembnejših fazah postopka izdelave RPP se pričakuje vključevanje in komunikacija z različnimi deležniki: zainteresirano (strokovno) javnostjo, občinami in institucijam regionalne politike (člani sveta regije in člani razvojnega sveta regije, člani odborov RSR) ter pristojnimi resornimi službami.

Izdelovalec RPP mora vsa gradiva v postopku priprave RPP napisati v slovenskem jeziku ter izdelati skladno s Tehničnimi pravili za pripravo strateških prostorskih aktov v digitalni obliki ter jih predati v elektronski obliki in na način, ki naročniku neposredno omogoča objavo na spletu (prilagojeno standardom dostopnosti).

Izdelava RPP vključuje naslednje sklope aktivnosti oziroma faze:

a) pregled izhodiščnih gradiv in zasnova vsebine RPP (najkasneje do 15. 6. 2025)

- pregled izhodiščnih gradiv, navedenih v poglavju Namen in cilj naloge;
- izdelava zasnove vsebine RPP ter predstavitev naročniku;

b) Izdelava osnutka RPP za javno razpravo (najkasneje do 30. 10. 2025):

- Izdelovalec izdela osnutek RPP ob upoštevanju Izhodišč za pripravo RPP ter na podlagi obveznih SP za RPP po ZUreP-3 in drugih razpoložljivih strokovnih podlag, študij in projektov;
- Izdelovalec sodeluje pri usklajevanju osnutka RPP z udeleženci pri urejanju prostora: z resorji (ministrstvi in državnimi javnimi službami), z občinami na območju razvojne regije ter z javnostjo (predstavitve na delavnicah in usklajevalnih sestankih);

- Izdelovalec sodeluje z izdelovalcem okoljskega poročila (OP) v okviru postopka celovite presoje vplivov RPP na okolje;
- Izdelovalec osnutek RPP odda pripravljavcu RPP v elektronski obliki.

c) Sodelovanje pri javni razpravi o osnutku RPP (najkasneje 28. 2. 2026)

- Izdelovalec izdela osnutek RPP za javno razpravo. Po potrebi izdela povzetek osnutka RPP. Oboje odda pripravljavcu v elektronski obliki;
- Izdelovalec v času javne razprave sodeluje s pripravljavcem RPP, izdela predstavitev osnutka RPP in predstavi osnutek RPP;
- Izdelovalec obravnava pripombe in predloge, zbrane v času javne razprave in mnenja resorjev. Pripravljavcu RPP predlaga, ali in na kakšen način se pripombe in predlogi upoštevajo pri izdelavi predloga RPP. Izdelovalec RPP izdela osnutek Stališč do pripomb in predlogov k osnutku RPP iz javne razprave.

d) Izdelava predloga RPP (najkasneje do 30. 10. 2026):

- Izdelovalec izdela dopolnjen osnutek RPP skladno s Stališči do pripomb in predlogov k osnutku RPP iz javne razprave.
- Izdelovalec uskladi in dopolni predlog RPP na podlagi pridobljenih mnenj iz postopka celovite presoje vplivov na okolje;
- Izdelovalec pri izdelavi predloga RPP upošteva stališče Prostorskega sveta in odločitve Komisije Vlade RS za prostorski razvoj, v kolikor sta bili pripravljeni in sprejeti,
- izdelovalec izdela predlog RPP in ga pripravljavcu odda v elektronski obliki.

e) Priprava RPP za uradno objavo in objavo v PIS (najkasneje 28. 2. 2027):

- Izdelovalec dopolni predlog RPP na podlagi pripomb, prejetih v postopkih potrjevanja in sprejemanja.
- Izdelovalec sprejet RPP pripravi za javno objavo v Uradnem listu in v prostorskem informacijskem sistemu (PIS).